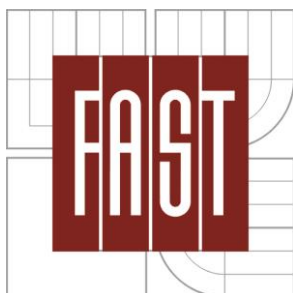

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ
ÚSTAV TECHNOLOGIE, MECHANIZACE A ŘÍZENÍ
STAVEB
FACULTY OF CIVIL ENGINEERING
INSTITUTE OF TECHNOLOGY, MECHANISATION AND
CONSTRUCTION MANEGAMENT

Příloha č. 10 – POSKYTNUTÍ PRVNÍ POMOCI

DIPLOMOVÁ PRÁCE
FINAL THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Bc. STANISLAV SEDLÁČEK

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

doc. Ing. VÍT MOTYČKA, CSc.

BRNO 2016

Obsah

10.1	POSKYTOVÁNÍ PRVNÍ POMOCÍ – ŘEŠENÍ STAVŮ	- 3 -
10.1.1	Všeobecná doporučení při úrazech / náhlém zhoršení zdravotního stavu	- 3 -
10.1.2	Poskytnutí první pomoci	- 3 -

10.1 POSKYTOVÁNÍ PRVNÍ POMOCÍ – ŘEŠENÍ STAVŮ

10.1.1 Všeobecná doporučení při úrazech / náhlém zhoršení zdravotního stavu

- Jednat rychle, ale rozvážně s ohledem na svoji bezpečnost – používat bariérové pomůcky (rukavice, roušky atd.),
- okamžitě přivolat odbornou pomoc – Zdravotnickou záchrannou službu na tel. 155,
- energicky odehnat zvědavce a všechny, kteří překáží,
- se zraněným pokud možno nehýbat (mimo otočení na záda a uvolnění dýchacích cest, pokud je v bezvědomí),
- do příjezdu záchranné služby stále udržovat se zraněným kontakt popř. volné dýchací cesty (u normálně dýchajících) nebo resuscitovat (u nedýchajících),
- zjistit, jaká jsou poranění a ošetřit je dle níže uvedeného,
- nedávat zraněným žádné nápoje,
- uklidňovat zraněného,
- připravit zraněného pro transport do zdravotnického zařízení, který provede pouze posádka zdravotnické záchranné služby - sami nikoho nikdy nikam netransportovat!
- Setrvat na místě události s postiženým!

10.1.2 Poskytnutí první pomoci

10.1.2.1 Bezvědomí (postižený nereaguje na oslovení či bolestivý podnět)

- Položit postiženého do správné polohy na záda na tvrdou podložku
- záklonem hlavy tlakem na čelo a předsunutím brady uvolnit dýchací cesty a okamžitě zkontrolovat dýchání - pokud postižený nedýchá nebo nedýchá normálně (nepravidelné dýchání, lapavé dechy apod.) okamžitě zavolat záchrannou službu na tel. 155 a zahájit resuscitaci stlačováním hrudní kosti v jejím středu do hloubky 5-6 cm frekvencí 100-120/min.
- Nepřímou srdeční masáž provádíme bez umělého dýchání nepřetržitě do příjezdu odborné pomoci.

Obrázek 2 - Provedení záklonu hlavy

Obrázek 1 - Stlačování hrudní kosti při resuscitaci

10.1.2.2 Rozvoj šokového stavu (velká krevní ztráta, rozsáhlá zranění apod.)

- Položit postiženého do správné polohy na záda na tvrdou podložku a zvednout dolní končetiny (podložit židličku či jiný předmět),
- stavět veškerá krvácení tlakovým obvazem (popř. zaškrcením u amputací),
- záklonem hlavy tlakem na čelo a předsunutím brady uvolnit dýchací cesty,
- zamezit teplotním ztrátám (přikrývka, deka apod.),
- zabezpečit ticho a přívod čerstvého vzduchu,
- neustále kontrolovat dýchání,
- zajistit přivolání odborné pomoci na tel. 155,
- nepodávat žádné nápoje či tekutiny,
- pokud postižený přestane dýchat nebo nedýchá normálně zahájit resuscitaci stlačováním hrudní kosti v jejím středu na tvrdé podložce do hloubky 5-6 cm frekvencí 100-120/min.
- Nepřímou srdeční masáž provádíme bez umělého dýchání nepřetržitě do příjezdu odborné pomoci.

Obrázek 3 - Správná poloha při šokovém stavu

10.1.2.3 Masivní krácení tepenné nebo žilní, amputace

- Krvácení stavět tlakem prstů přímo v ráně, přiložením tlakového obvazu a kompresí tlakových bodů (jen u amputací velkých částí můžeme použít zaškrcovadlo),
- poraněné končetiny zvednout co nejvýše nad srdce (podložit židličku či jiný předmět),
- zraněného položit na záda a zvednout mu dolní končetiny a zamezit teplotním ztrátám (přikrývka, deka, termofolie apod.),
- pokud je zraněný v bezvědomí - položit postiženého do správné polohy na záda na tvrdou podložku, záklonem hlavy tlakem na čelo a předsunutím brady uvolnit dýchací cesty,
- pokud dýchá normálně udržovat volné dýchací cesty a zvednout dolní končetiny,
- zabezpečit ticho a přívod čerstvého vzduchu,
- neustále kontrolovat dýchání,
- nepodávat žádné nápoje či tekutiny,
- zajistit přivolání odborné pomoci na tel. 155.
- Pokud postižený přestane dýchat nebo nedýchá normálně zahájit resuscitaci stlačováním hrudní kosti v jejím středu na tvrdé podložce do hloubky 5-6 cm frekvencí 100-120/min.
- Nepřímou srdeční masáž provádíme bez umělého dýchání nepřetržitě do příjezdu odborné pomoci.

10.1.2.4 Úraz elektrickým proudem

- Nejdříve se ujistit, že není postižený v kontaktu s elektrickým proudem,
- teprve poté se jej můžeme dotknout; pozor na tzv. krokové napětí při přibližování se k vysokému napětí – zásah proudem může být i z dosti velké vzdálenosti od vodiče (i 10 m!),
- pokud je zraněný v bezvědomí - položit postiženého do správné polohy na záda na tvrdou podložku, záklonem hlavy tlakem na čelo a předsunutím brady uvolnit dýchací cesty a okamžitě kontrolovat dýchání,
- pokud postižený nedýchá nebo nedýchá normálně (nepravidelné dýchání, lapavé dechy apod.) okamžitě zavolat záchrannou službu na tel. 155 a zahájit resuscitaci stlačováním hrudní kosti v jejím středu na tvrdé podložce do hloubky 5-6 cm frekvencí 100-120/min do doby příjezdu odborné pomoci.

10.1.2.5 Tonutí, utonutí, dušení, udušení, zástava dechu

- Položit postiženého do správné polohy na záda na tvrdou podložku,
- záklonem hlavy tlakem na čelo a předsunutím brady uvolnit dýchací cesty a okamžitě kontrolovat dýchání,
- pokud postižený nedýchá nebo nedýchá normálně (nepravidelné dýchání, lapavé dechy apod.) okamžitě zavolat záchrannou službu na tel. 155 a zahájit resuscitaci stlačováním hrudní kosti v jejím středu na tvrdé podložce do hloubky 5-6 cm frekvencí 100-120/min do doby příjezdu odborné pomoci.

10.1.2.6 Popáleniny

- Popáleniny 1. stupně (zčervenání bez puchýřů):
 - ihned nepřetržitě chladit proudem tekoucí studené vody po dobu min. 20 min. tzn. do příjezdu odborné pomoci – záchranné služby (tel. 155)
- Popáleniny 2. a 3. stupně (puchýře, příškvary):
 - nechladit, okamžitě sterilně krýt a přivolat odbornou pomoc
 - zajistit základní životní funkce (vědomí, dýchání)
 - příškvařené části oděvu nestrhávat

10.1.2.7 Poleptání chemickými látkami (kůže, oči), kyseliny, louhy

- Rychle odstranit případné polité části oděvu,
- kůži/oči okamžitě nepřetržitě oplachovat/vyplachovat silným proudem vody minimálně 20 min., nebo do příjezdu odborné pomoci – záchranné služby (tel. 155).

10.1.2.8 Zlomeniny, pohmožděniny horních a dolních končetin

- Zamezit pohybu končetiny,
- ponechat v nalezené poloze,
- nesnažit se vracet do polohy původní,
- nepohybovat zbytečně s končetinou,
- podle zranění provést závěs končetiny do trojčipého šátku,
- zajistit odbornou pomoc na tel. 155 a vyčkat na místě.

10.1.2.9 Otevřená poranění

- Hlavy
 - s postiženým nepohybovat,
 - udržovat volné dýchací cesty (záklon hlavy a tlak na čelo),
 - kontrolovat pravidelnost dýchání,
 - ránu sterilně krýt.
- Hrudníku
 - postiženého posadit a přiložit dlaň či poloprodyšný obvaz (igelit z lékárničky).
- Dutiny břišní
 - vyhrézlé vnitřnosti v žádném případě nevracet zpět,
 - krýt sterilní obvazem.
- Ve všech případech okamžitě volat odbornou pomoc - Zdravotnickou záchrannou službu na tel. 155.

10.1.2.10 Cizí těleso

- Těleso z rány neodstraňujeme, vyjma těch, které jsou uvolněné a na povrchu volné; pevně uchycené cizí předměty fixovat v této poloze a okamžitě přivolat odbornou pomoc na tel. 155,
- cizí tělesa v očích ošetříme přiložením vlhké sterilní gázy na obě oči současně,
- cizí tělesa z očí neodstraňujeme.

10.1.2.11 *Amputace*

- Prvotně zastavit krvácení z končetiny (pouze při amputacích je dovoleno končetinu zaškrtnout).
- Ošetření amputátu – amputát zabalit do sterilního obvazu a umístit jej do čistého suchého sáčku, tento sáček vložit do jiného sáčku se studenou vodou.

10.1.2.12 *Epileptický záchvat, křeče*

- Okolo postiženého vytvoříme bezpečný prostor a okamžitě zavoláme 155
- odklidíme veškeré předměty,
- s postiženým v žádném případě nebojujeme ani neomezujeme jeho pohyby,
- pouze mu lehce přidržujeme hlavu, aby se dále neporanil
- během epileptických záchvatů (silné křeče) postižený nedýchá,
- po samovolném odeznění záchvatu se ve většině případů postižený sám rozdýchá,
- po záchvatu/křečích udržujeme volné dýchací cesty záklonem hlavy (tlak na čelo a přizvednutá brada) a kontrolujeme pravidelnost dýchání, pokud nedýchá normálně, zahájíme resuscitaci.

10.1.2.13 *Úžeh*

- Vzniká z dlouhodobého pobytu na slunci bez pokrývky hlavy.
- Zvednout postiženému hlavu,
- položit ho do chladnější místnosti nebo do stínu,
- přikládat na hlavu studené obklady,
- podávat studené nápoje,
- zabránit podchlazení

10.1.2.14 *Ošetření povrchových poranění*

- Okolí drobně krvácející rány ošetřit peroxidem vodíku,
- ránu sterilně krýt a převázat obvazem; pokud by rána krvácela hodně, je nutné zajistit odborné ošetření

Ať už se jedná o jakékoliv zranění či zhoršení zdravotního stavu, vždy nás prvé řadě musí zajímat, jestli postižený při uvolněných dýchacích cestách pravidelně dýchá. To je nejdůležitější věc, které si musíme všimnout zejména v případech, kdy je postižený v bezvědomí tzn., nereaguje na žádný bolestivý podnět (zatřesení, štípnutí).